

Bevaring av historiske kirkebygg på Vestlandet

Status og måloppnåelse

Introduksjonsfilm

Dette er Kirkebevaringsfondet

Agenda

- Kirkebevaringsprogrammet
  - Kriterier for måloppnåelse
- Kirkekontrollen
  - Historikk
  - Verktøy for oversikt over tilstand og utvikling
- Status tilstand kirkebygg Vestland
- Veien videre

Kriterier for måloppnåelse, § 1-2

- Antall kirker som har gjennomført eller kommet i gang med sikrings- eller istandsettingsarbeider har økt.
- Antallet kirker med tilstandsgrad Bra (TG1) på klimaskall har økt i de tre bevaringsprogrammene.
- Antallet kirker med tilstandsgrad Bra (TG1) på kulturhistorisk verdifullt interiør har økt i de tre bevaringsprogrammene.
- Kommunenes økonomiske bidrag til kirkevedlikehold er stabilt eller har økt.

Kirkekontrollen - historikk

- Enkel tilstandsvurdering gjennomført av lokal kirkeeier
- Startet i 2006 og gjennomføres hvert 4.år
- Nøkkeltallsrapporter
- Kunnskapsgrunnlag om tilstand og utvikling

 Hovedorganisasjonen KA

Lønn og tariff

Kirkebygg

Kurs/konferanser

Politisk arbeid

K

Tilstandsrapporter (KAs kirkekontroll)

KA kartlegger tilstanden i norske kirkebygg hvert fjerde år. Foreløpig siste kartlegging ble gjennomført i perioden mai-september 2021.

Rapporter fra kirkekontrollene:

- 2022: Kirkenes særskilte verdier (kartlegging av inventar og kunst) (2022)
- 2021: Nøkkeltallsrapport norske middelalderkirker i stein (2021)
- 2021: Stein for stein (Kirkekontroll 2021)
- 2017: Kirkebygg i Den norske kirke, nøkkeltallsrapport (2017)
- 2017-2018: Kirker i hardere vær (Kirkekontroll 2017/2018)
- 2013-2014: Felles eie - felles ansvar (Kirkekontroll 2013/2014)
- 2009-2010: Vel bevart? (Kirkekontroll 2009/2010)

Kirkebygget

- Intro til kirkebyggforvaltning
- Bevaringsprogrammet
- Ny eiendomsdatabase
- Endringer på kirkebygg
- Istandsetting av middelalderkirker i stein
- Kirkeinventar
- Energi og Enek

<https://www.ka.no/kirkebygget/kartlegging-av-tilstand>

Kirkekontrollen 2025 - nullpunktsmåling

- Forskriftens kriterier for måloppnåelse krever et utgangspunkt for måling
- Kirkekontrollen 2025
  - Gjennomføres mai-juni
  - Rapport ferdig september
  - Vil være et bidrag til utgangspunkt for måloppnåelse

Utvikling i tilstand 2017 – 2021

Gjennomsnittlig TG

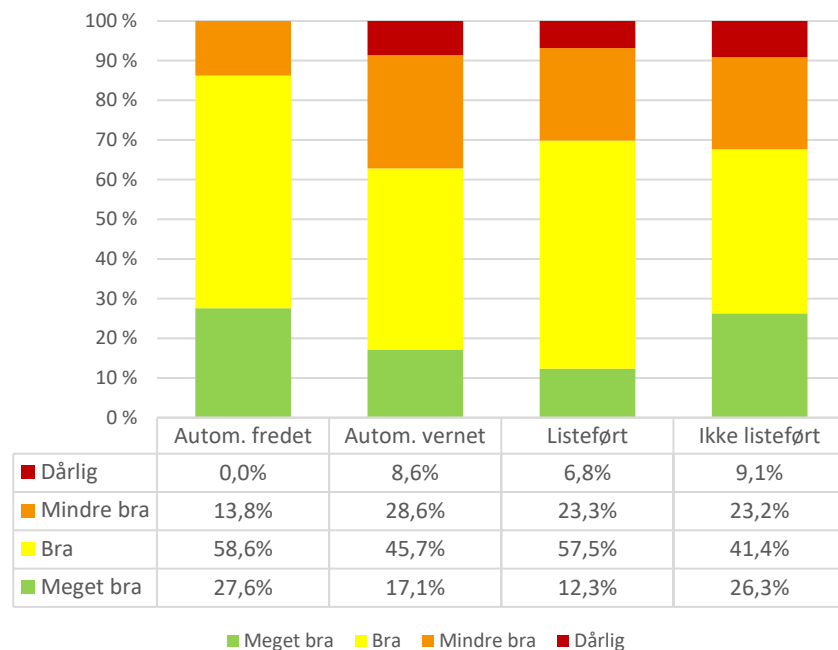
Kirkekontrollen 2017 - gjennomsnittlig tilstandsgrad		
	Yttertak og tårn	Yttervegger
Akershus	0,87	1,18
Aust-Agder	0,87	0,96
Buskerud	0,99	1,08
Finnmark	0,87	0,87
Hedmark	1,01	1,25
Møre og Romsdal	1,05	1,07
Nord-Trønderlag	1,10	1,24
Nordland	1,04	1,10
Oppland	0,79	0,85
Oslo	1,32	1,49
Rogaland	1,08	1,15
Sør-Trønderlag	0,85	1,03
Telemark	0,78	0,97
Troms	1,02	0,98
Vest-Agder	1,14	1,24
Vestfold	1,10	1,19
Vestland	1,07	1,14
Østfold	0,90	1,19
Hele landet	1,00	1,11

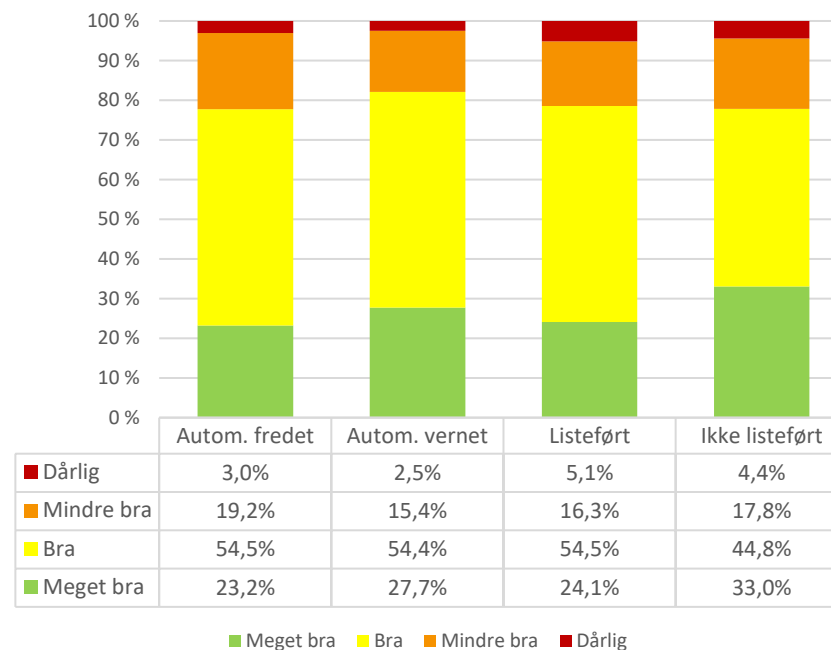
Kirkekontrollen 2021 - gjennomsnittlig tilstandsgrad		
	Yttertak og tårn	Yttervegger
Agder	0,83	0,84
Innlandet	0,98	1,06
Møre og Romsdal	1,04	1,03
Nordland	0,86	1,05
Oslo	0,80	1,20
Rogaland	0,92	0,98
Troms og Finnmark	0,89	0,91
Trøndelag	0,98	1,12
Vestfold og Telemark	0,89	1,10
Vestland	1,17	1,11
Viken	0,93	1,18
Hele landet	0,97	1,07

Tilstand på yttertak fordelt på vernegrupper 2021

Yttertak og tårn 2021 Vestland

Yttertak og tårn 2021 alle

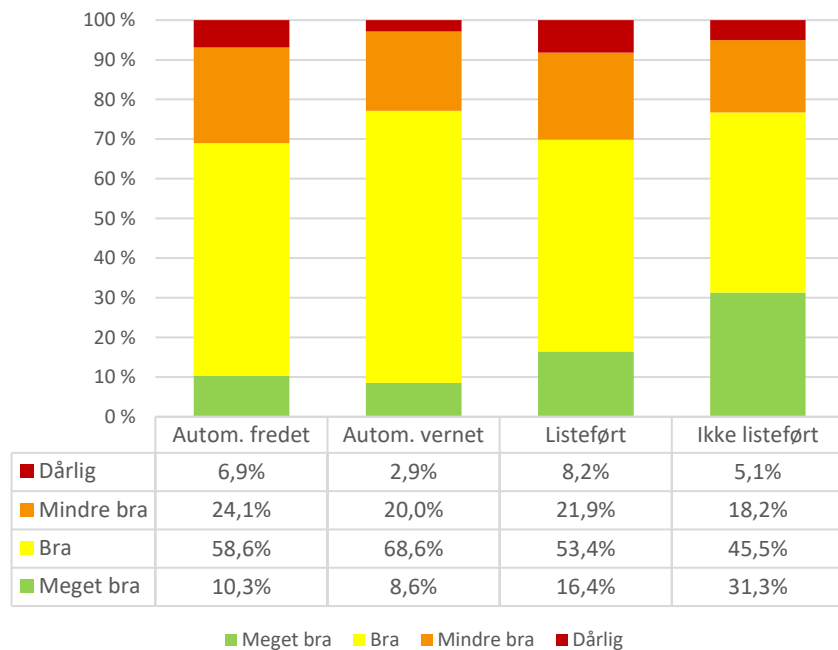
Antall kirker fra Vestland i materialet :

Autom. fredet 29
 Autom. vernet 35
 Listeført 73
 Ikke listeført 99

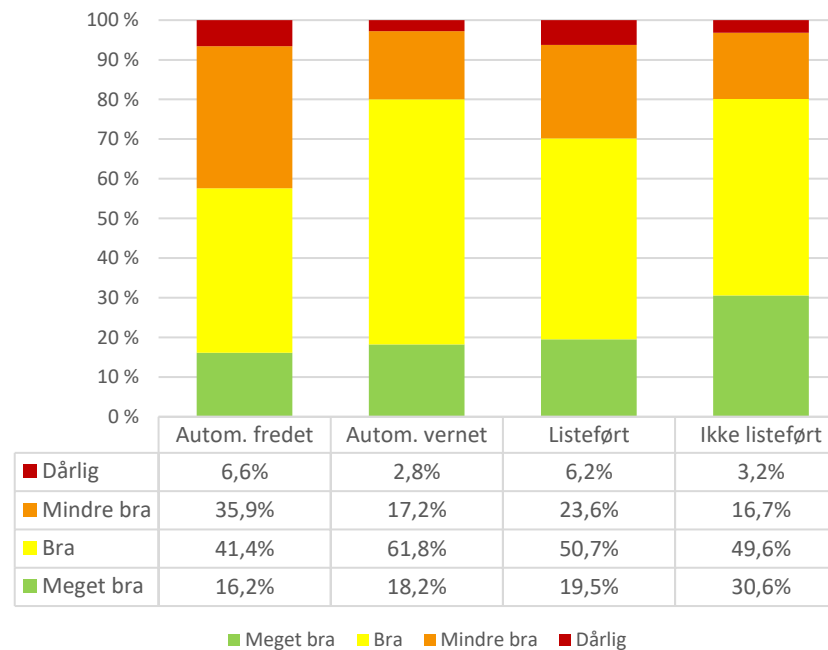

Tilstand på yttervegger fordelt på vernegrupper 2021

Yttervegger 2021 Vestland

Yttervegger 2021 alle

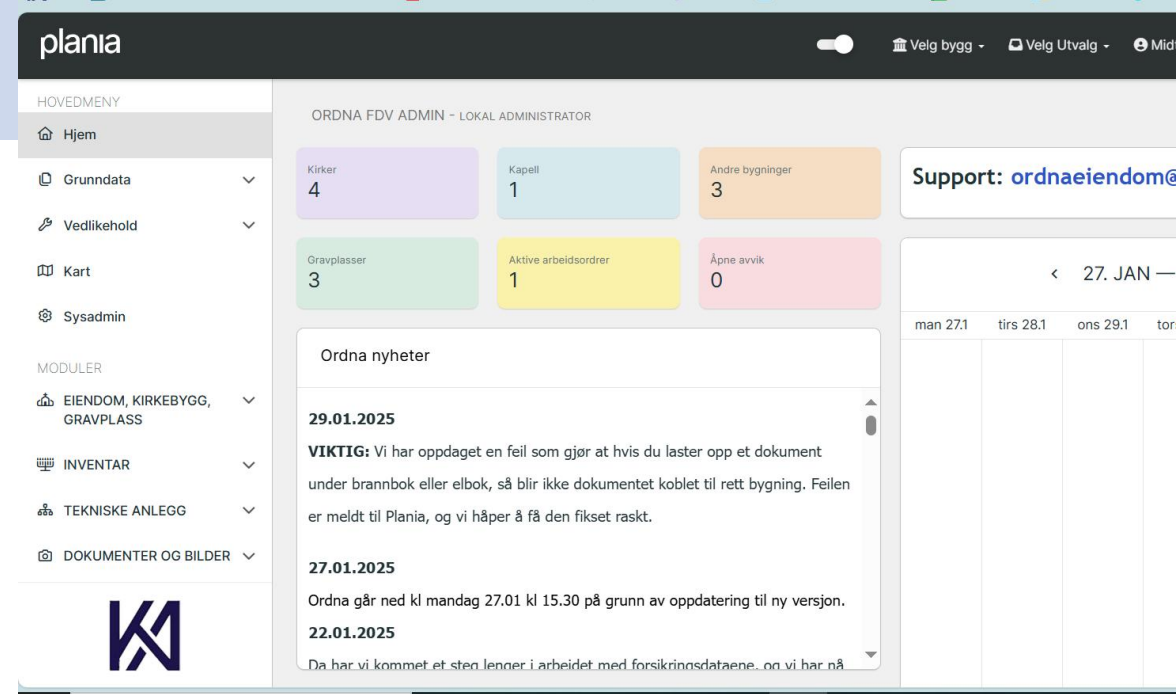

Antall kirker fra Vestland i materialet :

Autom. fredet 29
 Autom. vernet 35
 Listeført 73
 Ikke listeført 99

Veien videre (1)

- Ordna eiendom som verktøy
  - Database
    - Eiendommer, bygninger, anlegg og inventar
    - Dokumentasjon
    - Kirkekontrollen
    - «Standardisering» av tilstandsanalyser
  - Digitalt FDV-system for lokal kirkeeier
    - Krav om FDV-plan fra Kirkebevaringsfondet
    - Rutiner og arbeidsflyt
  - Riksantikvaren, programsekretariatet, biskop, fylkeskommuner og statsforvalter får innsynstilgang

Veien videre (2)

- Kurs og kompetanseheving
- Samarbeid
  - Samarbeid mellom lokale kirkeiere
  - Samarbeid og samhandling aktørene i mellom
  - Best praksis og delekultur

Stein for stein

Kartlegging av tilstand, sikring og ENØK-tiltak i norske kirkebygg

Kirkekontroll 2021

Tusen takk

Ta gjerne kontakt!

Martin Stærk

martin.stark@ka.no / 915 77 038

Hovedorganisasjonen KA

ka.no